

ผลการสอนทบทวนโดยคอมพิวเตอร์ช่วยสอนเรื่อง การบริหารการให้ยาฉีด
ที่มีต่อความพร้อมในการปฏิบัติการฉีดยาของนักศึกษาพยาบาล

นางสาวนงศ์ศราญ เรืองจิตต์

สถาบันวิทยบริการ

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาการพยาบาลศึกษา

คณะพยาบาลศาสตร์ จฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ปีการศึกษา 2542

ISBN 974-333-912-4

ลิขสิทธิ์ของจฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

I 19267090

**THE EFFECT OF TUTORIAL TEACHING IN ADMINISTERING INJECTION MEDICATIONS
THROUGH THE COMPUTER ASSISTED INSTRUCTION
ON INJECTION PRACTICE READINESS OF NURSING STUDENTS**

Miss Nongkran Ruangjitt

สถาบันวิทยบริการ
A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Nursing Science in Nursing Education

Program in Nursing Education

Faculty of Nursing

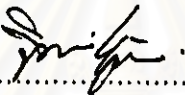
Chulalongkorn University

Academic Year 1999

ISBN 974-333-912-4

หัวข้อวิทยานิพนธ์ ผลการสันทบทวนโดยคอมพิวเตอร์ช่วยสอนเรื่อง การบริหารการให้ยาฉีด
ที่มีต่อความพร้อมในการปฏิบัติการฉีดยาของนักศึกษาพยาบาล
โดย นางสาวนงศศิราญ เรืองจิตต์
สาขาวิชา การพยาบาลศึกษา
อาจารย์ที่ปรึกษา รองศาสตราจารย์ ดร.วิณา จีระแพทย์

คณะพยาบาลศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้นับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วน
หนึ่งของการศึกษาหลักสูตรปริญญาพยาบาลศาสตรบัณฑิต

..... คณบดีคณะพยาบาลศาสตร์
(รองศาสตราจารย์ ดร.จินตนา ยูนิพันธุ์)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์สมคิด รักษาสัตย์)

..... อาจารย์ที่ปรึกษา
(รองศาสตราจารย์ ดร.วิณา จีระแพทย์)

..... กรรมการ
(อาจารย์ ดร.ไพฑูรย์ โพธิ์สาร)

นงศ์ควาญ เรื่องจิตต์ : ผลการสอนทบทวนโดยคอมพิวเตอร์ช่วยสอนเรื่อง การบริหารการให้ยาฉีด ที่มีต่อความพร้อมในการปฏิบัติการฉีดยาของนักศึกษาพยาบาล (THE EFFECT OF TUTORIAL TEACHING IN ADMINISTERING INJECTION MEDICATIONS THROUGH THE COMPUTER ASSISTED INSTRUCTION ON INJECTION PRACTICE READINESS OF NURSING STUDENTS) อาจารย์ที่ปรึกษา : รองศาสตราจารย์ ดร.วิณา จิระแพทย์, D.N.Sc. 130 หน้า. ISBN 974-333-912-4.

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยกึ่งทดลองมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลการสอนทบทวนโดยคอมพิวเตอร์ช่วยสอน เรื่องการบริหารการให้ยาฉีด ที่มีต่อความพร้อมในการปฏิบัติการฉีดยาโดยรวมและรายด้าน ได้แก่ด้านความรู้และด้านเจตคติของนักศึกษาพยาบาล แบบของการทดลอง คือ แบบตามกลุ่ม วัดก่อนและหลังการทดลอง กลุ่มตัวอย่างเป็นนักศึกษาหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต ชั้นปีที่ 2 ปีการศึกษา 2542 คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ จำนวน 60 คน ซึ่งได้จากการจับคู่ระดับผลการเรียนในวิชาการพยาบาลพื้นฐานที่เท่ากัน หรือใกล้เคียงกัน แล้วสุ่มเป็นกลุ่มทดลอง 2 กลุ่ม กับกลุ่มควบคุม 1 กลุ่ม กลุ่มละ 20 คน กลุ่มทดลองที่ 1 ได้รับการสอนทบทวนโดยคอมพิวเตอร์ช่วยสอน กลุ่มทดลองที่ 2 ได้รับการสอนทบทวนโดยอาจารย์และคอมพิวเตอร์ช่วยสอน ส่วนกลุ่มควบคุมได้รับการสอนทบทวนโดยอาจารย์ เครื่องมือในการวิจัยคือโปรแกรมคอมพิวเตอร์ช่วยสอนเรื่องการบริหารการให้ยาฉีด แผนการสอน และชุดทดสอบความพร้อมในการปฏิบัติการฉีดยา ได้แก่ แบบทดสอบความพร้อมด้านความรู้และแบบสอบถามความพร้อมด้านเจตคติในการปฏิบัติการฉีดยาของนักศึกษาพยาบาล ซึ่งผู้วิจัยสร้างขึ้นและผ่านการตรวจสอบความตรงตามเนื้อหาโดยผู้ทรงคุณวุฒิ ค่าความเที่ยงของแบบทดสอบความพร้อมด้านความรู้ในการปฏิบัติการฉีดยาเท่ากับ 0.73 และค่าความเที่ยงของแบบสอบถามความพร้อมด้านเจตคติในการปฏิบัติการฉีดยาเท่ากับ 0.87 วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้การทดสอบที วิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว และทดสอบความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธีทดสอบของเซฟเฟ

ผลการวิจัยที่สำคัญสรุปได้ดังนี้

1. ความพร้อมในการปฏิบัติการฉีดยาโดยรวมและรายด้าน ได้แก่ด้านความรู้และด้านเจตคติของนักศึกษาพยาบาล ภายหลังจากได้รับการสอนทบทวนโดยคอมพิวเตอร์ช่วยสอนสูงกว่าก่อนการสอนทบทวนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
2. ความพร้อมในการปฏิบัติการฉีดยาโดยรวมและความพร้อมด้านความรู้ในการปฏิบัติการฉีดยาของนักศึกษาพยาบาลหลังการสอนทบทวน ระหว่างกลุ่ม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยความพร้อมในการปฏิบัติการฉีดยาโดยรวมและความพร้อมด้านความรู้ในการปฏิบัติการฉีดยาของกลุ่มที่สอนทบทวนโดยคอมพิวเตอร์ช่วยสอน กับอาจารย์และคอมพิวเตอร์ช่วยสอน สูงกว่ากลุ่มที่สอนทบทวนโดยอาจารย์ ส่วนความพร้อมด้านเจตคติในการปฏิบัติการฉีดยาหลังการสอนทบทวน ระหว่างกลุ่ม ไม่แตกต่างกัน

ภาควิชา.....คณะพยาบาลศาสตร์.....
สาขาวิชา.....การพยาบาลศึกษา.....
ปีการศึกษา.....2542.....

ลายมือชื่อนิติศ.....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา.....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม.....

4177560036 : MAJOR NURSING EDUCATION

KEY WORD: THE COMPUTER ASSISTED INSTRUCTION FOR ADMINISTERING INJECTION MEDICATIONS / INJECTION PRACTICE READINESS / NURSING STUDENTS
NONGKRAN RUANGJITT : THE EFFECT OF TUTORIAL TEACHING IN ADMINISTERING INJECTION MEDICATIONS THROUGH THE COMPUTER ASSISTED INSTRUCTION ON INJECTION PRACTICE READINESS OF NURSING STUDENTS.
THESIS ADVISOR : ASSO. PROF. VEENA JIRAPAET, D.N.Sc. 130 pp. ISBN 974-333-912-4

The purposes of this quasi-experimental research were to study the effect of using the computer assisted instruction for administering injection medications (CAI-AIM) on injection practice readiness of nursing students. The quasi-experimental research of three-group pretest-posttest design was utilized. Samples were 60 second-year nursing students from Faculty of Nursing, Chiang Mai University. They were matched by the grade obtained from the Fundamental of Nursing course and were randomly assigned into two experimental groups and one control group, 20 in each group. The experimental group I received the tutorial teaching method by the CAI-AIM. The experimental group II received the tutorial teaching method by the teacher and the CAI-AIM. The control group received the tutorial teaching method by the teacher only. The instruments were developed by the researcher and tested for content validity. The instruments consisted of the CAI-AIM program, lesson plan, and the injection practice readiness instrument which was composed of knowledge and attitude dimensions. Reliability of the knowledge readiness test was .73 and the attitude readiness questionnaire was .87. Data were analyzed by t-test, ANOVA, and Scheffe's method.

Major findings were as follows:

1. The injection practice readiness of nursing students after receiving the CAI-AIM tutorial teaching was significantly higher than that before receiving the tutorial teaching, at the .05 level.
2. The overall injection practice readiness and the knowledge readiness dimension of nursing students in the groups receiving tutorial teaching by the CAI-AIM and the teacher with CAI-AIM were significantly higher than that by the teacher, at the .05 level. The attitude readiness dimension was not significantly different among the three groups.

ภาควิชา..... คณะพยาบาลศาสตร์.....
สาขาวิชา..... การพยาบาลศึกษา.....
ปีการศึกษา..... 2542.....

ลายมือชื่อนิสิต.....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา.....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม.....

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยความสามารถอย่างยิ่ง จากรองศาสตราจารย์ ดร.วิณา จิระแพทย์ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ที่กรุณาให้ความรู้ คำแนะนำที่เป็นประโยชน์ ตลอดจน แก่ไร้อุปการะต่าง ๆ ด้วยความเอาใจใส่และให้กำลังใจอย่างดียิ่งตลอดมา ผู้วิจัยรู้สึกประทับใจ และซาบซึ้งในความเมตตาของท่านเป็นที่สุด ขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ขอกราบขอบพระคุณรองศาสตราจารย์สมคิด รักษาสัตย์ ประธานกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ และอาจารย์ ดร.ไพฑูรย์ โพธิ์สาร กรรมการสอบวิทยานิพนธ์ รวมทั้งผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่าน ดังรายนาม ภาคผนวก ที่กรุณาให้ข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์และทำให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

ขอกราบขอบพระคุณคณบดีคณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล และคณบดีคณะ พยาบาลศาสตร์แมคคอร์มิค มหาวิทยาลัยพายัพ รวมทั้งนักศึกษาหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิตชั้นปี ที่ 2 ที่กรุณาให้ความอนุเคราะห์และความร่วมมือในการทดสอบเครื่องมือการวิจัย กราบขอบพระคุณ คณบดีคณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ คณาจารย์ภาควิชาการพยาบาลพื้นฐาน รวมทั้งคณาจารย์และเจ้าหน้าที่ทุกท่านที่กรุณาให้ความอนุเคราะห์ช่วยเหลือสนับสนุนในการดำเนินการ ทดลอง และขอขอบคุณนักศึกษาหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิตชั้นปีที่ 2 ที่ให้ความร่วมมือ ในการทำการวิจัยเป็นอย่างดี

ขอกราบขอบพระคุณทบวงมหาวิทยาลัย ที่สนับสนุนทุนโครงการผลิตและพัฒนาอาจารย์ (U.D.C) จนสำเร็จการศึกษา และบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ที่กรุณาให้ทุน สนับสนุนการทำวิจัยในครั้งนี้

ท้ายนี้ ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณบิดา มารดาและทุกคนในครอบครัว รวมทั้งพี่ ๆ น้อง ๆ เพื่อนร่วมรุ่น ที่เป็นกำลังใจ ห่วงใยและเอาใจใส่ผู้วิจัยด้วยดีเสมอมาจนสำเร็จการศึกษา

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

นงศ์ศราญ เรืองจิตต์

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
กิตติกรรมประกาศ	ฉ
สารบัญ	ช
สารบัญตาราง	ฅ
บทที่	
1 บทนำ	1
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	3
1.3 แนวเหตุผลและสมมติฐานการวิจัย.....	4
1.4 ขอบเขตการวิจัย.....	5
1.5 คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย.....	6
1.6 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	7
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	8
2.1 การจัดการเรียนการสอนทางพยาบาลศาสตร์.....	9
2.2 แนวคิดและหลักการเกี่ยวกับการบริหารการให้ยาฉีด.....	12
2.3 แนวคิดและหลักการของคอมพิวเตอร์ช่วยสอน.....	17
2.4 แนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวกับการเรียนรู้ด้วยตนเอง.....	32
2.5 แนวคิดเกี่ยวกับความพร้อม.....	41
2.6 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	51
3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	60
3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	60
3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	61
3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	68
3.4 การวิเคราะห์ข้อมูล.....	70
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	72
5 สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	82

	หน้า
5.1 สรุปผลการวิจัย.....	85
5.2 อภิปรายผลการวิจัย.....	86
5.3 ข้อเสนอแนะ.....	91
รายการอ้างอิง.....	93
ภาคผนวก.....	103
ภาคผนวก ก รายนามผู้ทรงคุณวุฒิ.....	104
ภาคผนวก ข สถิติที่ใช้ในการวิจัย	105
ภาคผนวก ค ตัวอย่างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	109
ภาคผนวก ง - ระดับผลการเรียนวิชาการพยาบาลพื้นฐานของนักศึกษา พยาบาลในกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม.....	127
- การวิเคราะห์เนื้อหาความรู้เรื่อง การบริหารการให้ยาฉีด.....	128
- ดัชนีความยาก อำนาจจำแนก และความเที่ยงของแบบ ทดสอบความพร้อมด้านความรู้ในการปฏิบัติการฉีดยา.....	129
ประวัติผู้วิจัย.....	130

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1	73
2	74
3	75
4	76
5	77
6	78
7	79